13. విషమ పరీక్ష

"నిండు ముఖంతో ఉల్లాసంగా లోకాన్ని చూసి నవ్వుతూ మేఘాల్తో ఆటలాడుకుంటూ - పరుగెత్తుకు పోతూన్న ఆ చందమామ మన కోసమే- కదూ?" సుభద్ర మాట్లాడకుండా గంభీరంగా అనంతాకాశంలోని శశి సౌందర్యాన్ని చూస్తోంది.

"జీవితమంతా నువ్వూ, చంద్రుడూ, అంతే-?" అర్థోక్తిలోనే ఆగి, వేణు ప్రశ్నార్థకంగా ఆమె ముఖంలోకి చూశాడు.

అమాయకంగా లోలోన నవ్వుకొని ఆమె అంది: "ఇప్పుడల్లాగే అనిపిస్తుంది-"

"ఎప్పుడూ ఇల్లాగే అనిపిస్తుంది; నిద్రావస్థలో, జాగ్రదావస్థలో- ఊహల్లో, పోహల్లో, అన్నింటా నువ్వే ఆక్రమించావ్... ఇతర్లకు ఇందులో తావులేదు. ఎప్పుడూ నువ్విలా నా పక్కనే ఉంటే...?

"ఏం చేస్తారు?"

కొంటెగా నవ్వి అన్నాడు: "ఏం చేస్తానో? ఇల్లా హృదయానికి హత్తుకొని- మెరిసే నీకళ్ళలోంచి నీ హృదయాన్నీ, ఆత్మనూ చూస్తూ వాటిని నావిగా చేసుకునేందుకు నాశక్తి నంతట్నీ వినియోగ పరుస్తా. నేను నువ్వుగామారి, ఏకమై ఐక్యమై నీలో కలిసి కరిగిపొయ్యేందుకు ప్రయత్నిస్తా"- ఉద్రేకంతో ఆమెను దగ్గరకు లాక్కొన్నాడు.

కొన్ని నిమిషాల వరకూ వారి భౌతిక శరీరాలు నీలాకాశం కిందున్నా- వారి హృదయాలూ, ఆత్మలూ, సైదోడుగా ఏవో సౌఖ్యమయ ప్రపంచాల్లో విహరించినయి...

గడచిన క్షణాల్ని గుర్తించుకోకుండానే వారీలోకపు వ్యక్తులై- ఒకళ్ళ కళ్ళ నొకళ్ళు ప్రశ్నించుకుంటూ వింత నవ్వొకటి నవ్వుకున్నారు.

"సుభా! ఇద్దరమూ దంపతులమైతే?" మాట మధ్యలోనే అందుకొని ఆమె అంది: "మీకు ఎప్పుడూ ఇదే గోల. ఇప్పుడు కామా? లోకందృష్టిలో, సంఘందృష్టిలో కాకపోతే మాత్రమేం?"

"అదికాదు సుభా! నన్ను సరిగ్గా అర్థం చేసుకో. ఇద్దరి మధ్యా ఒక శాశ్వత సంబంధ మేర్పడాలి. అప్పుడు కాని నీకు గౌరవం ఉండదు. ఆలోచించు: నువ్వొక ధనికుడి భార్యవంటే నీకీ ప్రజలిచ్చే ఉన్నతస్థానాన్ని-"

"నాకా? నాకా?" అని వికటంగా నవ్వి అంది: "నాకు పిచ్చి భ్రమలు పెడుతున్నారు. మీరొక్కరూ ఉంటే నా కింకేమీ అక్కర్లేదు. నా కెందుకీ మనుషుల ముఖస్తుతులు? నాలో లేని విలువను నాకు ఆపాదిస్తున్నారు. నాకు కులం లేదు, గోత్రం లేదు. ఎవరికీ, ఎప్పుడూ, ఎందుకూ పనిరాకుండా పడివున్న నన్ను ఏరుకొచ్చారు. మీరు మాత్రమే నాకిచ్చే గౌరవంతో నేను తృప్తిపడగలను. ఎన్ని పుణ్యక్షేత్రాలు దర్శించి, ఎన్ని గంగాస్నానాలు చేసినా పంది నంది కాలేదుగా! సాంఘికంగా వివాహానికి విలువ ఉండొచ్చు. కాని నీతికీ, ఆ విలువకూ ఉత్తర దక్షిణ ధ్రువాల కున్నంత దూరంవుంది. ప్రేమకు వైవాహిక జీవితమే అవసరమా? నేను లోకం ఎదుట మీకు భార్యనై ఇంతకన్న ఎక్కువ ఆనందాన్నివ్వ గలననే నమ్మకం నాకు లేదు."

కొంతసేపు బాగా ఆలోచించి అన్నాడు: "కాదు సుభా! నా కష్టాల్లో సుఖాల్లో- అన్నింటా నీకు సమభాగం కావాలి; అర్ధాంగి వైతే ఎంత సులభంగా వీటిని సంపాయించుకోవచ్చు-?"

"ఇంతకు మించిన అధికారం నాకొద్దు. బతకటానికి అవసరమైనంత డబ్బే నాకు చాలు. మీ ధనాన్ని తినే ఇంతమంది జనంలోనూ నేను కూడా ఒకతెనౌతాను. నా మాట వినండి... మీరు ఏదో బాధకు అనవసరంగా గురౌతున్నారు."

"సుభా! నువ్వు నాకు శాశ్వతంగా కావాలి. 'నా' అనుకునే వాటిల్లో నువ్వొకతె వవాలి..." తన హృదయాన్ని విప్పి చెప్పగల భాష ఇదేనని అతను గాఢంగా నమ్మాడు.

"ఔతాను- ఎప్పటికీ మీదాన్నే ఔతాను. దానికి వివాహబంధమేనా అవసరం? ఆ వ్యవస్థమీద నాకు నమ్మకం లేదు. నాలోని సంస్కారంతో, విశ్వాసంతో, జీవితాంతం వరకూ మిమ్ము నా స్వామిగా ఆరాధించగల ననే నమ్మకం నాకు వుంది. నా మీద మీకు లేదూ?" ఆ చివరి ప్రశ్నకు ఆమె కంఠంలో దీనత్వం స్ఫురించింది.

నమ్మకం! ఇది లేకపోతే ఆమెను తను జేరదీసేవాడే కాదేమో? వేణు నవ్వి, "అది లేకపోతే ఇంతవరకూ ఇద్దరమూ కలిసి ఉండే వాళ్ళం కాదు-" అన్నాడు.

"ఆ నమ్మకాన్నే వృద్ధిపరుచుకోండి. ఇల్లా గడిచిపోయే కాలమే మనను ఇంతకన్న గాఢంగా బంధిస్తుంది..."

నిశ్చలంగా అతను క్షీణకాంతుల్తో పశ్చిమాద్రిని ఎగబాకుతూన్న చందమామలోకి చూడసాగాడు.

గట్టిగా గాలి వదుల్తూ ఆమె అంది: "నేను రాణించినా, క్షీణించినా మీరేగా నాకు దిక్కు! ఈ అనాథకు ఇంకెవరున్నారు...?"

ఆమె గాయపడ్డదని నొచ్చుకొని, ప్రసంగాన్ని మార్చుతూ వేణు, "లేదులే- సుభా! నీకు నేనూ నాకు నువ్వూ- ఈ జీవితాంతం వరకూ- మనది ఏకప్రాణి- అవునా?" అన్నాడు.

"ఊఁ" అని ఆమె అంతర్వాణి సన్నగా పలికింది.

2

సుభద్ర జ్వరం వేణులో చలనం కలిగించకపోలేదు. డాక్టర్ కృష్ణారావుమధ్యా తన మధ్యా ఆ చిన్ననాటి స్నేహం ఏ రహస్యమూ లేకుండా చేసింది.

"సుభను ఒక కంటకాయాలి. రెండు మూడు రోజులుదాకా నేను ఊళ్ళో ఉండను. ఆమె నా ప్రాణసమానం! ఇప్పుడు నాకామెను చూసే వ్యవధికూడా లేదు–" నవ్వుతూ తలవూపిన స్నేహితుడి భుజాన్ని తట్టి – వేణు స్టేషన్ ముఖంపట్టాడు.

ఆ రెండు రోజుల జ్వరం మశూచికానికి 'నాంది' అయింది. తన వ్యాధిని తెలుసుకొని సుభద్ర ఒణకక, తొణకక తనలో తను వికటంగా నవ్వుకొంది. ఆమె సేవకై ప్రత్యేకంగా నియమింపబడ్డ ఇద్దరు దాసీలూ తమ లోపం లేదని చాటుతూనే ఉన్నారు.

డాక్టర్ వచ్చినప్పుడల్లా మెల్లిగా కన్ను తెరిచి, బాధగా చూస్తూ, "వారొచ్చారా?" అనేది.

"లే–దు." ఆమెకు ఆ ప్రశ్న, డాక్టర్‌కు ఈ జవాబూ కంఠోపాఠ మైపొయ్యాయ్– ఈ ఐదు రోజుల్లోనూ!

ఆమె ప్రియుడిరాక కోసం ఆతృతపడజొచ్చింది. డాక్టరుకు ఆమె ఆరోగ్యాభివృద్ధిని గూర్చి ఆతృత అధికమైంది.

వేణు రాగానే డాక్టర్ నవ్వుతూ, "ఆమె నీ కోసం ఎదురుతెన్నులు చూస్తోంది" అన్నాడు.

"ఆమె కెల్లా ఉంది?"

"మ-శూచికం! ఒక మాదిరిగా ఉంది-"

డాక్టర్ ఉచ్చారణ తగ్గుస్థాయిలో ఉన్నా వేణును భయపెట్టింది. అతని హృదయంలో రేకెత్తిన తుఫాను లక్షణాల్లో అధికభాగం ముఖంలోనే ముద్రితమయ్యాయ్. ఊహా ప్రపంచంలో రోగిష్టిమంచాన్నీ, ఆ వ్యాధితో బొబ్బలెక్కిన శరీరాకృతితో బాధపడే రోగినీ సృష్టించుకొని కలవరపడ్డాడు. తను అధికానురాగంగా ఆరాధించిన ఆ సౌందర్యమూర్తి ఈనాడు మహమ్మారి కరకు కోరల్లోపడి నలిగిపోవటం తలచుకోలేక పొయ్యాడు. ఆమె వికృతరూపంతో తన ఎదుట నిలబడ్డట్టుంది- అతని కళ్లు శూన్యంలో కాల్పనిక వికారాకారాన్ని కూడా చూడలేక ఒక్కసారిగా కొన్నిక్షణాల వరకూ మూసుకొన్నాయ్.

విషాదగాత్రంతో అన్నాడు: "ఇప్పుడామె ఎక్కడుంది?"

"ఆ- అద్దెకొంపలోనే! చూద్దువుకాని- వెళ్దామా?"

"నేనా? నేనా?" అని వికారంగా నవ్వి అన్నాడు: "నేను రాలేను- కాదు. రాలేదని చెప్పు-"

"అబద్ధం దేనికి? ఆమె నీ కోసం కలవరిస్తోంది"

"ముందు నాకు చెప్పు- కృష్ణా! ఆ క్రిమి అంటకుండా వుండేందుకు ఈ లోకంలో ఉన్న రక్షలు-"

డాక్టర్ హేళనగా, పెద్దగా నవ్వాడు. "ఫినాయిల్ తాగెయ్ ఉదరగోళమంతా శుభ్రంగా క్లీన్- అయిపోతుంది-"

"నవ్వులు కాదు- నిజం చెప్పు."

"ఇదేనా నీ భయం? మరేంఫర్వాలేదు. ముందు జాగర్తపడ్డాకనే వెళ్దాంలే."

చేతికిఉన్న టీకాల్ని చూచుకొన్నాక వేణు బుర్రతిరుగుడు వేగం కొద్దిగా తగ్గింది. కాస్త ఆగి నిట్టూర్చి వేణు "నేను రాను కాని-" అన్నాడు.

"ఇంత భయమైతే ఎట్లా?"

"భయమో-గియమో! ఎవరి ప్రాణం వాళ్ళకు తీపి-"

"ఇదేం ప్రాణగండం కాదులే! మేము మందులిచ్చే వేషాలు వేసుకొన్నా మానవులమేగా! మాకు మాత్రం వుండదూ ప్రాణం మీద తీపి?"

"కాదనను- కాని మీకు అలవాటైపోయింది. ఆపరేషన్లకు కూడా చలించని మొండిగుండెలున్న వాళ్లు మీరు. మీకు హృదయాలున్నా వాటిపైన తాబేటి డిప్పలున్నాయ్! ఇదంతా ఎందుకు? నేను మాత్రం రాదల్చుకోలేదు-"

"వేణూ!... పొరపడుతున్నావు! నీ ప్రాణానికి నా ప్రాణం అడ్డమెయ్యనూ? ఆమె కళ్ళు కాయలు కాచేటట్టు నీకోసం వేచి కూర్చొంది."

"ఏమన్నా అవనీ- నేను రాను-"

❋ ❋ ❋

"ఇవ్వాళ ఏమన్నా నయంగా వుందా?"

"లేదు, అంతకంతకు ప్రమాదావస్థలోకి లాగుతోంది. ఐనా ప్రాణగండమనికూడా నాకు తోస్తోంది."

కళ్లుమూసుకొని వేణు, "ఆమె జీవించకూడదనే దేవుణ్ణి ప్రార్థిస్తా" అన్నాడు.

డాక్టర్‌ను ఆశ్చర్యమూ, అయోమయమూ ఉక్కిరి బిక్కిరి చేశాయ్. "ఏమన్నావ్?- ఆమె జీవించటం కూడా నీకు ఇష్టంలేదా? ఇదేనా నువ్వనాల్సినమాట? డాక్టర్లకు కాదు హృదయాలులేంది. నీలాంటివాళ్ళకు."

వేణు నవ్వి అన్నాడు: "ఆమె జీవించి ఏం ప్రయోజనం? ఎవర్ని సంతోష పెట్టగలదు? ఆమె మృత్యువు పాలయితే చాలా అదృష్టవంతురాలౌతుంది-"

"నీ నిఘంటువులో 'సానుభూతి' అనే పదంకూడా లేనట్టుంది. కాపు కాయంగానే నరికేసే అరటిచెట్టులాగు- ఆమెను చూస్తున్నావ్. ఆమె దీనావస్థచూస్తే నాకే జాలేస్తోంది; నువ్వొచ్చావని చెప్పా. ప్రాధేయపడ్డది, ప్రార్థించింది: నిన్నొక్కసారి రమ్మని. ఈనాటితో ఆమె ఆయువుకూడా సరేనేమో! ఒక్కసారిరా-"

"ఇప్పుడొచ్చేందుకు వీల్లేదని చెప్పు-"

3

మెల్లిగా కళ్లుతెరిచి, ఎండిన పెదవుల్ని నాలికతో తడిచేసుకుంటూ ఆమె అడిగింది: "రానన్నారా?"

డాక్టర్ చూసిన నేలచూపుల్లో ఆమెకు నిరాశాజ్యోతి స్ఫురించకపోలేదు. వేటకాని అంబుకు గురైన అమాయకపు లేడిలాగు చూస్తూ ఆమె అంది: "వారితో చెప్పండి: నేనింక ఎక్కువకాలం బతకనని. గతిలేని నన్ను జేరదీసి, నా జీవితంలో లోటులేకుండా- చేసుకున్న భార్యకన్న ఎక్కువ ఆదరంతో చూసిన ఆయన్ను - యీ జీవితానికి కడసారి చూసి, కృతజ్ఞతాపూర్వక నమస్కారంతో మృత్యుదేవతను నాకు నేనై ఆహ్వానించుకుంటాను. ఆయనకే నేను అనవసరమైతే- మీలాటి పరాయివాళ్ళకేం అవసరం నాకు సానుభూతి చూపటానికి? వారికి హాని చేద్దామనికాదు; వారు నన్ను

తాకనక్కర్లేదు; ఈ గదిలోకూడా ప్రవేశించనక్కర్లేదు అక్కడ- ఆ వాకిలిదగ్గర, ఒక్కనిమిషం సేపు నిలబడితే చాలు. ఈ కోర్కెను చంపుకుందామన్నా, ఇంకా పోని యీ కళ్ళకు అది సాధ్య మవటంలేదు... వారి కోసం రక్తస్పర్శ వున్న ఆత్మ బంధువుల్నీ, ప్రాణస్నేహితుల్నీ కూడా వొదులుకొని ఆయన పాదాలదగ్గరే నా జీవిత సర్వస్వాన్నీ ఉంచాను. ఆ పాదాలే నన్ను తంతే- నాకింక దిక్కేది? ఈనాడు దిక్కులేని చావుకు గురౌతుంటే- యీ లోకంనుంచి విరమించే ప్రతి ప్రాణీ కోరే- సానుభూతి కన్నీటికే నేను నోచుకోలేదా? ఈ అంటువ్యాధిని ఆహ్వానించుకున్న నేరం నాదా? వారు నా జీవితానికి తోడునీడై ఉంటారని గట్టిగా నమ్మబట్టేగా- యీ నా డింత దుఃఖానికి గురవటం-?"

మాట లింక చెప్పలేక కళ్లు రెండూ నీళ్లతో నింపింది. డాక్టర్ హృదయం ఆ అనాథ ప్రాణిపై అపారమైన జాలితో నిండింది.

డాక్టర్‌కు నమస్కరిస్తూ ఆమె "డాక్టర్‌గారూ! మీ పాదాలమీద పడతాను. మీరు వారికి ప్రాణస్నేహితులు- శ్రమ అనుకోకుండా తుదిసారి వారిని ఇక్కడకు తీసుకొచ్చేందుకు ప్రయత్నించండి- నాకు ఏ బాధా లేదు- వారిని చూడాలనే కోర్కెతప్ప! ఒక్క చూపేగా నేను కోరింది" అని శూన్యదృక్కుల్తో గదిని పరికించింది.

డాక్టర్ లేచి నిలబడి "ప్రయత్నిస్తానమ్మా-" అన్నాడు. ఆమె కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా డాక్టర్ వైపు చూసింది.

❋ ❋ ❋

"ఇప్పుడామె మృత్యుముఖంలో వుంది. ఈ చివరిసారి చెప్తున్నాను వేణూ! ఒక్కచూపుకు మాత్రమేగా ఆమె అనర్హురాలైంది? ఒక్కసారి వెళ్దాం పద. ఆమె మృతశరీరానికి నువ్వు కార్చే కన్నీరు అనవసరం- తరువాత పశ్చాత్తాపపడి కూడా లాభముండదు-"

ఆమె మాట లన్నీ చెప్పి, అన్నాడు: "ఇది ఆమె తుది సందేశం! దీన్ని పాటించటం నీ విధి! ఆమె నీకు చేసిన త్యాగానికి నువ్వీ మాత్రం కృతజ్ఞతను చూపాలి. నిన్ను ఇన్నాళ్లు ఆనందడోలికల్లో ఊపిన వ్యక్తి ఈనాడు నీకు శత్రువైందా? నీ ప్రవర్తన నాకే అగమ్యగోచరంగా వుంది. నీ హృదయం సంస్కరింపబడ్డ దనుకొన్నా. నీలో ఏ పశువు పనిచేస్తోందో నా కర్థమవటం లేదు... లే-వెళ్దాం- ఆమె ఇంకా కొద్ది నిమిషాలు మాత్రమే ఈ లోకంలో ఉంటుంది."

వేణుకు గత జీవితచరిత్రంతా కళ్లముందు కట్టినట్టయింది. ఆ దినాల్లో ఆమె తననెంత సుఖపెట్టింది! ఆమెకు తన హృదయంలో ప్రత్యేకించిన అత్యున్నత స్థానాన్ని కూడా నిరాకరించి తన పాదదాసిగా పరిగణించుకొని సేవచేసింది! ఇప్పుడు...? ఆ

వ్యాధి! అంతకన్న పాపం చేసుకొన్న వ్యక్తులు లోకంలో ఉండరని తను నమ్మాడు- అసలు ఆ తలపులే తనను పిచ్చివాడుగా చేస్తున్నయ్. ఆవలి గట్టులేని ఆలోచనా సాగరంలో అతని ఊహలన్నీ ఒకే నిశ్చయాన్ని సూచిస్తున్నయ్. తన ప్రియురాలి తుది కోర్కెను చెల్లించలేని తన అసమర్థతను దూషించుకొన్నాడు. చెదిరిన హృదయంలోంచి వెలువడ్డ కన్నీటి బిందువులు కళ్ళనుంచి బైటపడినై. అది హృదయ పరివర్తనని భ్రమపడ్డ డాక్టర్, "వెళ్దాం-" అన్నాడు.

"నేను రాను- ఎందుకు రాలేనో నాకే తెలియదు-"

"మానవుడివి చావుకు భయపడుతున్నావ్-"

"నాకు చావంటే భయంలేదు. కాని మృత్యుదేవత ఈ ఒక్క రూపంలో కన్పిస్తే మాత్రం నాకు భయమే!"

"పిరికిపందవు- జీవితంలో దేన్నీ తలకిందులుగా తపస్సు చేసినా సాధించలేవు-" స్నేహితుడి చనువును ఊతగా తీసుకొని, అతన్ని బాధించి, నొప్పించయినా ఆమెకు చూపాలనే గట్టిపట్టును డాక్టర్ వదల్లేదు. కాని వేణు మౌనాన్నే సమాధానంగా సూచించాడు.

"ఇంత దుర్బలహృదయుడి వనుకోలా- కృతఘ్నుడివి. ఆమె నీ ధర్మపత్ని అయినా, తల్లయినా, తండ్రి అయినా, ప్రియపుత్రుడైనా, ప్రాణస్నేహితుడైనా- ఇదేగా నువ్వుచూపే సానుభూతి?"

"ఏ-మో!"

"రేపు నువ్వు ఇదే వ్యాధికి గురైతే- మేమందరమూ దగ్గరకు వచ్చేందుకు నీలాగే భయపడితే- నువ్వెలా బాధపడతావ్?"

"నాకు తెలియదు."

"నేను ఎన్నిసార్లు ఆమె గదిలోకివెళ్లా- నన్నంటనిది నిన్ను అంటుతుందా?"

"నేను- నువ్వు కాదుగా!"

"నీలాంటి పాషాణహృదయాలు లోకంలో ఉన్నారనుకోలా- రావా?"

"రా-ను"

డాక్టర్‌కు కోపం వచ్చింది. "ఆమెనూ- ఆమె హృదయాన్నీ ఆత్మను కూడా గాయపరచావు! నీ జీవిత చరిత్రలో ఇది తీరని కళంకం! నీలాటి వాళ్ళను గుర్తించి నలుగురూ నవ్వుతారన్నా ఉండాలి."

ఈ మాటలుకూడా వ్యర్థమై గాలిలో కలిసిపోయాయ్. వేణు చేతులు పట్టుకొని డాక్టర్ అన్నాడు, "ఇది నా కోర్కెగా చూడు. వాకిలి దగ్గర నిలబడి తిరిగిరావొచ్చు- ఆమె నిన్నంతకన్న ఎక్కువ కోరలేదుగా!"

"అది నాకు చాతకాదు."

ఇవన్నీ గడుసు సమాధానాలని తలచిన డాక్టర్- వేణును గట్టిగా పట్టుకొని జరజరా లాక్కుపోతూ, "బలవంతాన లాక్కుపోతా-" అన్నాడు.

వేణు డాక్టరు పట్టు తప్పించుకునేందుకు వ్యర్థ ప్రయత్నం చేసి, తనను బంధించిన హస్తాల్ని పట్టుకొని వేళ్ళాడుతూ, "నన్ను వొదులు- కృష్ణా! నువ్వు నా స్థితిలో వుంటే తెలిసేది-" అన్నాడు సీరియస్‌గా!

డాక్టరుకు అసహ్యం పుట్టింది. వేణు చేతుల్ని విసిరికొట్టి, "నువ్వొక విచిత్ర వ్యక్తివి" అన్నాడు.

గంభీరంగా చూస్తూ వేణు, "ఆమెతో చెప్పు నన్ను క్షమించమని; ఆమెను ఇంకా ప్రేమిస్తున్నానని" అన్నాడు.

"మాటలోమాత్రమే-!" అని, ఆ అమానుష ప్రాణిదగ్గర నిలబడలేక, డాక్టరు నేలను గట్టిగా కాలితో తన్ని చురచుర చూస్తూ, వెళ్ళిపొయ్యాడు.

4

డాక్టరు ముఖంలోని నిరాశను గుర్తించి ఆమె తలవాల్చి, "రానన్నారా?" అంది.

"రా-డట!"

ఇదంతా మరిచిపోదామని గట్టిగా కళ్లు మూసుకుంది. కాని బాధను ఎవరు మరిచిపోగలరు?

నిరాశతో నిట్టూర్చి హృదయవేదనంతా ఇమిడే క్షీణస్వరంతో ఆమె అంది: "డాక్టరుగారూ! నా పాతికేళ్ళ బతుకూ ఈనాడు బైటపడ్డది! ఈ పదేళ్ళూ అర్థంకాని ఒక వ్యక్తి నాకీ మృత్యుముఖంలో అర్థమయ్యారు! నేను కనిన కమ్మని కలలన్నీ ఈనాడు భ్రమగా తేలినై! నా జీవితమే వ్యర్థమైంది: ఈనాడు వారు నాకు విధించిన ఈ అమానుష కఠినశిక్ష భరించలేనిది! వారింకా వస్తారనే ఆశతోనే ఇంత సేపూ పొయ్యే ప్రాణాల్ని పట్టబలవంతాన నిలుపు కూర్చున్నా. పోనీండి-"

ఎడారి వేడిలో మాడుతూ, దాహానికి పీకార్చుకుపోయి దూరాన కన్పించే ఎండమావుని చూసి భ్రమించి- ఇంకా శరీరంలో మిగిలిన కొద్ది శక్తినీ వినియోగించి పరుగెత్తి, మోసానికి గురై, నిరాశతో కృంగిపోయిన పాంథుడిలాగు ఆమె చూపులు కాంతిహీనమయినై. ఒక సామాన్య మానవహృదయం భరించలేని దుఃఖాగ్ని ఆమె హృదయగోళంలో పెద్దగా ప్రజ్వరిల్లింది. కొనవూపిరిని కూడదీసుకుంటూ మాటల్ని ఏరికూర్చుకొని, "ఈ కోరిక... వారిని- గాయపరిస్తే... నన్ను క్షమిం-చ మని చెప్పండి-" అంది.

క్షణక్షణానికీ క్షీణిస్తూన్న కాంతిని ప్రసరింపజేసే ఆమె కన్ను లింక ఈ ప్రపంచాన్ని చూసేశక్తిని కోల్పోయాయి. గోడవైపుతిరిగి కడసారి గాలిని పీల్చేందుకు వ్యర్థప్రయత్నం చేసి- ఆమె నిద్రాదేవి కౌగిట్లోకి శాశ్వతంగా ఒరిగింది.

❋ ❋ ❋

"ఆమె పోయింది-" వేణు మౌనంతో అనంతశూన్యంలోకి చూడసాగాడు.

"వచ్చి-చూడు."

"రా-ను."

"ఆమె జీవించి నీకు చేసిన హానికన్న ఇప్పు డేమీ ఎక్కువ చేయదుగా!"

స్నేహితుడి రెండుచేతుల్నీ పట్టుకొని వేణు అన్నాడు: "ఈ దుర్బలత్వమేమిటో నాకే అర్థమవదు. దాన్ని విప్పి చెప్పుకునేందుకు నా భాష చాలదు. ఆమెను వీలైనంత త్వరలో కాటికి జేర్చు-"

"నువ్వు రాక్షసుడివి-"

వేణు కన్నీరు కార్చాడు; అతని హృదయాంతరాళంలో పొంగిపొరలే అంతులేని, పంతులేని విచారవాహినిని చిక్కబట్టుకుంటూ, "అవనీ- కృష్ణా! నేను ఆ ప్రాంతాలకు రాలేకపోయినా- ఆమెను ప్రేమించాను. ఆమె కోసం మాత్రమే నేను ఇన్నాళ్ళూ కష్టాల్ని ఎరుగను. ఇప్పుడుకూడా ప్రేమిస్తున్నా."

"కాదు- మిన్నూ మన్నూ ఏకమైనంతగా ఆమెను మదోన్మాదంతో కామించావ్; మోహించావ్; ఆమె ఆత్మను వంచించావ్. ఆమెనొక యంత్రంలాగా వాడుకున్నావ్- అది నీకు పనికిరాని నాడు, దాన్ని లెక్క చెయ్యలేదు. ఆమె ఆత్మ శాంతి లేకుండా - తీరని ఒక్క కోరికతోనే నీ పాదాలకింద పడి నలిగిపోయింది. ఆమె బూడిదైనా నీకు లక్ష్యం లేదు- ఇదేనా ప్రేమ?"

వేణు నిట్టూర్చి అన్నాడు: "నిజం కృష్ణా! ఈ మాటలు నా హృదయంలోంచి వస్తున్నాయ్. నేనామెను అప్పటికీ, ఇప్పటికీ, ఎప్పటికీకూడా ప్రేమిస్తున్నాను-"

"నీది ప్రేమ కాదు. ప్రియురాలి కోసం ఏమీ, ఏదీ త్యాగం చెయ్యలేని నువ్వు ప్రేమకు అనర్హుడివి. నీ ప్రేమను నీకు నువ్వే రుజువు చేసుకోలేకపొయ్యావ్-"

"కాని, ఇది నాలాటి సామాన్య మానవప్రాణికి అసాధ్యమైన, అతీతమైన విషమ పరీక్ష!" అని వేణు చిన్నకుర్రాడిలాగు వెక్కి వెక్కి ఏడ్వసాగాడు.

- అక్టోబరు *1940*